

פרק קונם יין

מתניתין

שהוא עומד בו.

ואם היה עומד באמצע החודש, ואמר: קונם יין שאני טועם בחודש זה, הרי זה אסור בכל החודש, ולאחר אותו חודש הרי הוא מותר, וראש החודש⁽³⁾ שלאחריו — דינו כלהבא, ומותר בו.

ואם אמר: "שנה זו", הרי זה אסור בכל השנה. וראש השנה שלאחריה, נחשב לעתיד לבא, ואינו אסור בו.⁽⁴⁾

ואם אמר "שבווע [שבע שנים] זה", הרי זה אסור בכל השבווע. ושביעית [שנת השמיטה] נחשבת לשעבר, והרי הוא אסור אף בה.⁽⁵⁾

מי שאמר: קונם יין שאני טועם היום — אינו אסור בו אלא עד שתחשך.⁽¹⁾ כי לשון "היום" לא משמע אלא עד שיגמור את אותו היום שהוא עומד בו.

ואם היה עומד באמצע השבוע, ואמר: קונם יין שאני טועם שבת [שבוע] זו, הרי זה אסור בכל השבת, השבוע, שהוא עומד בו.

וגם יום השבת עצמו, לשעבר⁽²⁾ הוא נחשב, ואסור הוא בו.

אבל לאחר השבת, אינו אסור, כי "שבת זו" לא משמע אלא עד שיגמור את אותו השבוע

[בחודש] הכי, תנא נמי סיפא הכי, וראה עוד שם.

5. הר"ן [ועוד ראשונים] הביא פירוש אחר במשנה, ולפירוש זה אין המשנה עוסקת מ"שבת" ואילך במי שנדר באמצע המחזור ["היקף" בלשון הר"ן], אלא במי שנדר בשבת קודש, בראש חודש, בראש השנה, ובשמיטה עצמה. ובכל אלו הרי הוא אסור משעה שנדר ועד סוף המחזור שלאחריו, ואפילו כשנדר בשבת ובשמיטה שהן אינן שייכות למחזור הבא אלא סוף המחזור הקודם הן [ויש מפרשים לפי פירוש זה, שהוא אינו אסור אלא בשבת ובששת ימי המעשה שלאחריו, ובשמיטה ושש שנים לאחריה, וכן פירש המפרש, והמאירי הביא את שני הביאורים בפירוש זה].

וכתב הרש"ש, שלשון המשנה "אסור בכל השבת" [וכן בכולם], משמע כפירוש זה.

1. כתב המאירי: ויראה לי בפירושו, עד צאת הכוכבים, שייראו שלשה מהם.

2. כן הגיה הב"ח, וכן הוא בר"ן. אבל המפרש והמאירי גורסים: ושבת שעברה, ופירש המאירי: "זוה שקורא לה שבת שעברה, פירושו שהוא משבוע שעברה, ופירוש הדברים: והשבת הבאה היא שעברה, כלומר: שהיא נמנית לאיסור עם השבוע שעברה", וכן פירש המפרש.

3. בין שהיה ראש החודש יום אחד, ובין שהיו שני ימים; וכמבואר בגמרא שזה הוא עיקר החידוש במשנה, שאם לא כן הרי "פשיטא".

4. כתב המאירי, שבבבא זו אין חידוש, ואף בגמרא לא שאלו על זה "פשיטא", ויראה לי מפני שסומכים היו לומר: אידי דתנא רישא